

SLOVĚNTROPIJA
FILANŠKA

Volunteering Equality
Rights Action
VERA

Co-funded by
the European Union

Project Number: 101104521

(Revealing European Values In Volunteering in Europe - REVIVE Project No. 101051131)

ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA OBČINE O URESNIČEVANJU SMERNIC NAČRTA ZA EVROPSKO PROSTOVOLJSTVO 2030

Ljubljana, avgust 2023

Slovenska filantropija, ki koordinira Slovensko mrežo prostovoljskih organizacij, v sodelovanju z Evropskim prostovoljskim centrom izvaja projekt VERA2023 (Volunteering, equality, rights and action). V sklopu projekta se pripravljajo priporočila za razvoj kakovostnega prostovoljstva v Sloveniji, ki bodo v skladu z evropskimi smernicami (Načrtom za evropsko prostovoljstvo 2030 - BEV2030). Za načrtovanje le-teh pa je ključno preveriti, kakšno je trenutno stanje in v kolikšni meri se evropske smernice pri nas že uresničujejo. Zastavljen vprašalnik je naslavljal perspektivo občin; kako same ocenjujejo stanje ter kakšne so pri tem njihove specifične potrebe. Analiza odgovorov predstavlja podlago za identifikacijo ključnih točk za snovanje ukrepov in predlogov, ki bodo upoštevana v novi Strategiji razvoja prostovoljstva v Sloveniji 2024-2028 in v Smernicah za Prostovoljstvu prijazne občine 2024.

Trenutno stanje uresničevanja evropskih smernic Načrta za evropsko prostovoljstvo 2030 in specifične potrebe občin smo preverjali z vprašalnikom, ki smo ga julija 2023 poslali predstavnikom občin. Odgovore in predloge smo zbirali od 7. 7. do 31. 7. 2023.

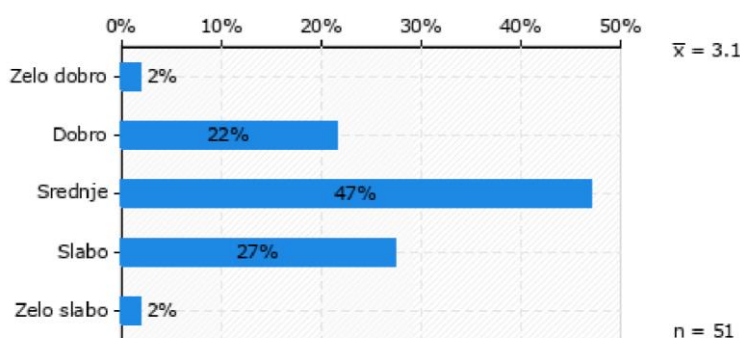
Prejeli smo 51 izpolnjenih vprašalnikov, od česar je bilo 38 v celoti izpolnjenih. Vprašalnik je vseboval 29 vprašanj; z izjemo zadnjega, v katerem smo spraševali po njihovih lastnih predlogih, so bila vprašanja zaprtega tipa. Vprašanja so bila razdeljena na 5 sklopov na podlagi sklopov Načrta za evropsko prostovoljstvo (BEV2030): Neodvisno in vključujoče sodelovanje; novi prostovoljci in metode; opolnomočenje; vrednotenje prispevka; viri in usklajevanje.

SKLOP 1: NEODVISNO IN VKLJUČUJOČE SODELOVANJE

Vprašanja pod tematskim sklopom ena so se nanašala na pomen neodvisnega in vključujočega sodelovanja kot smernico za razvoj evropskega prostovoljstva 2030. Smernica poudarja, da bi morali odločevalci zaščititi in podpirati moč prostovoljstva kot transformativne sile za krepitev evropskih vrednot in doseganje ciljev trajnostnega razvoja, kot pomembnega dejavnika pri zagotavljanju odpornih in trajnostnih skupnosti, njegovega pozitivnega vpliva na prihodnje generacije ter kot ključni prispevek h Konferenci o prihodnosti Evrope.

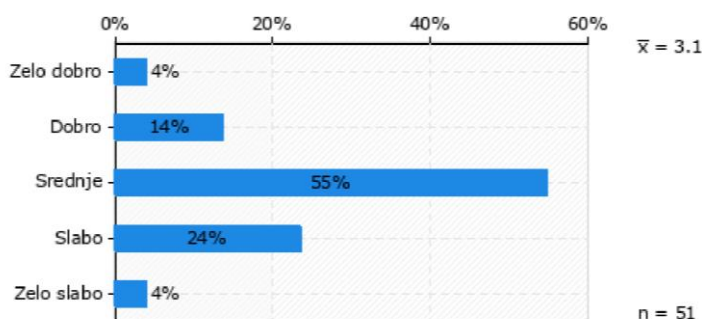
1. Občine so ocenile **vključenost v dialog z oblikovalci nacionalnih politik o vseh zadevah, ki so povezane s prostovoljci in prostovoljstvom**. Ocena 1 pomeni, da je po mnenju predstavnikov občin njihova trenutna vključenost v dialog z oblikovalci nacionalnih politik o vseh zadevah, povezanih s prostovoljci in prostovoljstvom zelo dobra, ocena 5 pa, da je vključenost zelo slaba. Na vprašanje je odgovorilo 51 anketirancev. Skoraj polovica vprašanih (47%) je vključenost ocenila kot srednjo, negativno jo je ocenilo 14 anketirancev (29%), pozitivno pa 10 anketiranih (24%).

Kako ocenjujete vašo vključenost v dialog z oblikovalci nacionalnih politik o vseh zadevah, ki so povezane s prostovoljci in prostovoljstvom?

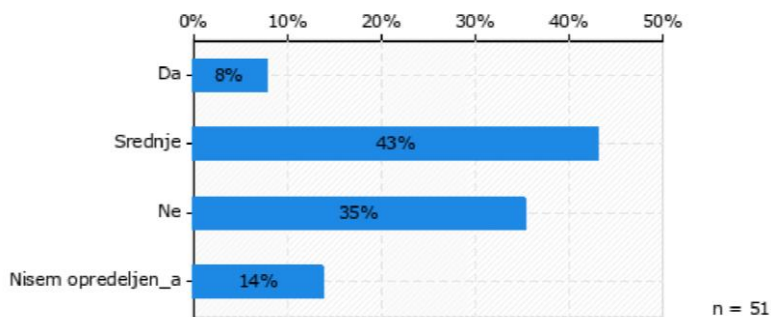

2. Pri vprašanju, kako ocenjujejo njihovo **vključenost v oblikovanje in izvajanje nacionalnih politik socialne kohezije**, jih je od skupno 51 anketiranih dobra polovica (55%) to označila kot srednjo. 28% vprašanih z vključenostjo ni zadovoljnih, 18% pa jih je bilo zadovoljnih.

Kako ocenjujete vašo vključenost v oblikovanje in izvajanje nacionalnih politik socialne kohezije?

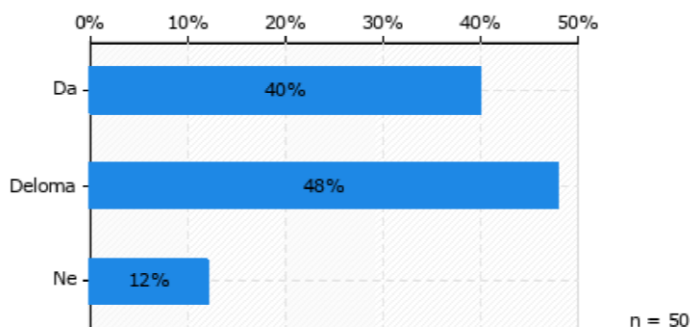
3. Ali menite, da je **dovolj medsektorskih srečanj za soustvarjanje rešitev za obstoječe in nove potrebe?**

22 anketiranih predstavnikov občin, kar predstavlja 43% vseh anketirancev, je izbralo srednjo vrednost, 18 predstavnikov, kar predstavlja dobro tretjino anketiranih, pa s številom medsektorskih srečanj za soustvarjanje rešitev ni zadovoljna. S številom medsektorskih srečanj za soustvarjanje rešitev za obstoječe in nove potrebe je zadovoljnih 8% anketirancev, 14% vseh pa je ostalo neopredeljenih.

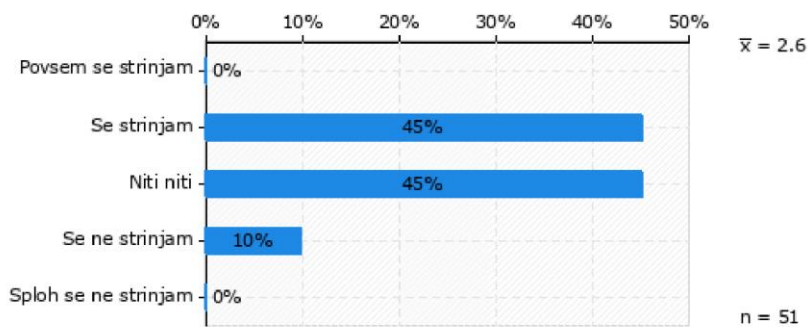
4. Ali imate **dovolj možnosti, da razpisujete odprte razpise, ki so dostopni vsem prostovoljskim organizacijam, tudi tistim z omejenimi zmogljivostmi (malo ali nič plačanega osebja)?**

Na vprašanje smo prejeli 50 odgovorov, slaba polovica (48%) pa jih meni, da imajo le deloma možnosti razpisovanja odprtih razpisov, ki bi bila resnično dostopna vsem prostovoljskim organizacijam. 20 anketiranih predstavnikov občin, kar predstavlja 40% vseh anketirancev, je mnenja, da ima dovolj možnosti za razpisovanje odprtih razpisov, 6 anketirancev oziroma 12% pa je trdilo, da teh možnosti nimajo.

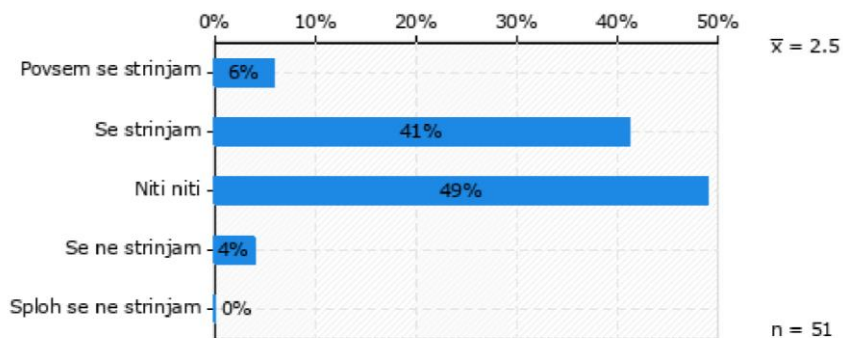
5. Predstavniki občin so na lestvici strinjanja ocenili, ali **trenutni pravni in politični okvir spodbuja konstruktivno medsektorsko sodelovanje na lokalni ravni, predvsem med javnim in zasebnim sektorjem (profitnim in neprofitnim).**

Odgovor 1 pomeni, da se s trditvijo, da trenutni pravni in politični okvir spodbuja konstruktivno medsektorsko sodelovanje na lokalni ravni, predvsem med javnim in zasebnim sektorjem, povsem strinja, odgovor 5 pa, da se s trditvijo sploh ne strinja. Od skupno 51 odgovorov je 45% anketiranih predstavnikov občin mnenja, da trenutni pravni in politični okvir spodbuja konstruktivno medsektorsko sodelovanje na lokalni ravni, predvsem med javnim in zasebnim sektorjem (profitnim in neprofitnim), enako število (45%) pa meni, da pravni in politični okvir niti spodbuja niti ne spodbuja konstruktivno medsektorsko sodelovanje.

6. Kot občina smo **dovolj podprti pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja (CTR), pri čemer je jasno izražena povezava med prostovoljskimi dejavnostmi in 17 cilji CTR.**

Skoraj polovica anketirancev (49%) je mnenja, da niti so niti niso dovolj podprti pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja (CTR), kjer je jasna povezava med prostovoljskimi dejavnostmi in 17 cilji CTR. Skoraj toliko, 47% se strinja s trditvijo, da so dovolj podprti pri doseganju ciljev CTR, 4% anketiranih predstavnikov občin pa meni, da niso dovolj podprti.

SKLOP 2: NOVI PROSTOVOLJCI IN METODE

Drugi sklop Načrta za evropsko prostovoljstvo 2030 opisuje, da se v prostovoljstvo ves čas vključujejo novi državljani, hkrati pa se ves čas spreminjajo tudi njihove potrebe. Načrt opisuje, kaj je treba vzpostaviti, da se zagotovi kakovost novih načinov vključevanja. Obravnavano je tudi, kako se mora prostovoljstvo prilagoditi novim zaposlitvenim situacijam, digitalnim možnostim, neformalnemu prostovoljstvu in novim trendom, kot je volunturizem. Poudarjena je tudi potreba po sinergiji med prostovoljstvom in politikami socialnega varstva, vse to pa je bilo zajeto v vprašanih tega razdelka. V razdelku je bilo 5 vprašanj, anketiranci pa so pri vsakemu svoje mnenje podali na podlagi lestvice strinjanja z razponom od 1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – niti niti, 4 – strinjam se ter 5 – povsem se strinjam.

	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti niti	Se strinjam	Povsem se strinjam	Skupaj	Povprečje
Interesne skupine iz različnih sektorjev sodelujejo pri iskanju najboljših modelov za izkoriščanje potenciala neformalnega prostovoljstva preko sinergije z organiziranim prostovoljstvom.	0 (0%)	9 (22%)	24 (59%)	7 (17%)	1 (2%)	41 (100%)	3,0
Kot občina imamo potrebna državna sredstva, da lahko podpiramo organizacije in njihove prostovoljce pri njihovih dejavnostih (na spletu in v živo).	7 (17%)	20 (49%)	8 (20%)	6 (15%)	0 (0%)	41 (100%)	2,3
V naši občini imamo dostopne in jasne referenčne oziroma informacijske točke, kjer zainteresirani prostovoljci, predstavniki organizacij in ljudje, ki potrebujejo pomoč, dobijo vse potrebne informacije.	1 (2%)	7 (17%)	9 (22%)	19 (46%)	5 (12%)	41 (100%)	3,5
Pri podpori organizacijam namenjamo dodatna sredstva za vključevanje oseb, ki uveljavljajo prejemke ali kakršno koli drugo vrsto državne podpore, da so vključeni na enak način (običajno	3 (8%)	7 (18%)	17 (43%)	12 (30%)	1 (3%)	40 (100%)	3,0

potrebujejo več mentorske podpore).							
Volunturizem je v Sloveniji dovolj prepoznan in podprt (združevanje turizma in počitnic s časom, ki se ga nameni za solidarnostne namene).	3 (7%)	10 (24%)	16 (39%)	11 (27%)	1 (2%)	41 (100%)	2,9

7. Občine so ocenile, ali interesne skupine iz različnih sektorjev sodelujejo pri iskanju najboljših modelov za izkoriščanje potenciala neformalnega prostovoljstva preko sinergije z organiziranim prostovoljstvom.

Kar 24 anketirancev, kar predstavlja 59% vseh vključenih v anketo, je odgovorilo z niti niti. 22% se ne strinja, da interesne skupine iz različnih sektorjev sodelujejo pri iskanju najboljših modelov za izkoriščanje potenciala neformalnega prostovoljstva preko sinergije z organiziranim prostovoljstvom, nekoliko manj anketirancev, skupno 19%, pa izraža strinjanje s trditvijo.

8. Kot občina imamo potrebna državna sredstva, da lahko podpiramo organizacije in njihove prostovoljce pri njihovih dejavnostih (na spletu in v živo).

Kar dve tretjini oziroma 66% anketiranih predstavnikov občin se s trditvijo ne strinja, od tega se jih 20 (49%) ne strinja, 7 (17%) pa sploh ne strinja. 20% je odgovorilo z niti niti, samo 6 predstavnikov občin oziroma 15% pa se s trditvijo strinja.

9. V naši občini imamo dostopne in jasne referenčne oziroma informacijske točke, kjer zainteresirani prostovoljci, predstavniki organizacij in ljudje, ki potrebujejo pomoč, dobijo vse potrebne informacije.

Skupno 58% anketirancev je izrazilo strinjanje, da imajo v občini dostopne in jasne referenčne oziroma informacijske točke, kjer zainteresirani prostovoljci, predstavniki organizacij in ljudje, ki potrebujejo pomoč, dobijo vse potrebne informacije.

10. Pri podpori organizacijam namenjamo dodatna sredstva za vključevanje oseb, ki uveljavljajo prejemke ali kakršno koli drugo vrsto državne podpore, da so vključeni na enak način (običajno potrebujejo več mentorske podpore).

Od 40 prejetih odgovorov je 43% anketirancev odgovorilo z niti niti, tretjina se strinja, da organizacijam namenjajo tovrstna dodatna sredstva, 26% anketiranih predstavnikov pa se s trditvijo ne strinja.

11. Občine so ocenile, ali je volunturizem v Sloveniji dovolj prepoznan in podprt (združevanje turizma in počitnic s časom, ki se ga nameni za solidarnostne namene).

Odgovori so bili pri tem vprašanju bolj porazdeljeni: 39% anketiranih predstavnikov občin je odgovorilo z niti niti, 31% se ne strinja, da je volunturizem v Sloveniji dovolj prepoznan in podprt, 29% pa jih meni, da je dovolj prepoznan in podprt.

SKLOP 3: OPOLNOMOČENJE

V tretjem sklopu, ki opredeljuje pomen spodbudnih in vključujočih pravnih in političnih okvirjev za zagotavljanje stabilnosti in trajnosti prostovoljskega sektorja, znotraj tega pa pomen opolnomočenja še večjega števila ljudi za prostovoljstvo, smo predstavnikom občin zastavili 4 vprašanja, svoje strinjanje pa so lahko izrazili na lestvici od 1 – zagotovo ne, 2 – ne, 3 – deloma, 4 – da do 5 – zagotovo da. Na vprašanja v tem razdelku smo prejeli 41 veljavnih odgovorov.

	Zagotovo ne	Ne	Srednje	Da	Zagotovo da	Skupaj	Povprečje	Std. odklon
Ali se vam zdi prostovoljstvo ustrezno umeščeno v sistem vzgoje in izobraževanja?	2 (5%)	14 (34%)	17 (41%)	8 (20%)	0 (0%)	41 (100%)	2,8	0,83
Ali se vam zdi prostovoljstvo dostopno ljudem različnih ozadij, starosti in osebnih okoliščin?	0 (0%)	7 (17%)	13 (32%)	19 (46%)	2 (5%)	41 (100%)	3,4	0,83
Ali se vam zdi, da lahko organizacijam namenite zadostno podporo (predvsem stabilno in trajnostno financiranje), da se te lahko prožno in inovativno odzivajo na potrebe skupnosti?	0 (0%)	6 (15%)	21 (51%)	12 (29%)	2 (5%)	41 (100%)	3,2	0,77
Ali se vam zdi, da so pravni okviri za prostovoljstvo dovolj fleksibilni, da se lahko prilagajajo in razvijajo tako, da upoštevajo družbene in vedenjske spremembe (kot so npr. nove oblike spletnega in neformalnega prostovoljstva)?	1 (2%)	8 (20%)	21 (51%)	10 (24%)	1 (2%)	41 (100%)	3,0	0,80

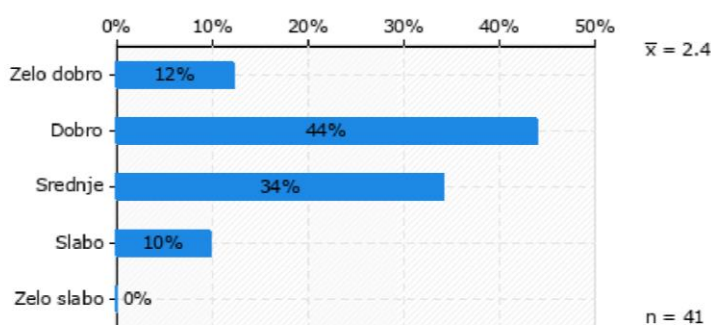
12. Povprečne ocene, podane s strani predstavnikov občin, se gibljejo okoli srednjih vrednosti med razponom 2,8 in 3,4. Anketiranci so najboljše (s povprečno vrednostjo 3,4 in standardnim odklonom 0,83) ocenili **dostopnost prostovoljstva ljudem različnih ozadij, starosti in osebnih okoliščin**, najnižje pa so ocenili **umeščenost prostovoljstva v sistem vzgoje in izobraževanja**, in sicer s povprečno oceno 2,8 (standardni odklon 0,83). Pri vprašanjih, vezanih na **podporo (predvsem stabilno in trajnostno financiranje) organizacijam za prožno in inovativno odzivanje na potrebe skupnosti** in na **fleksibilnost pravnih okvirov za prostovoljstvo, da se ti lahko lahko prilagajajo in razvijajo tako, da upoštevajo družbene in vedenjske spremembe (kot so npr. nove oblike spletnega in neformalnega prostovoljstva)**, so anketirani predstavniki občin večinsko (51%) izbrali srednjo vrednost.

SKLOP 4: VREDNOST PROSTOVOLJSTVA

Znotraj četrtega sklopa, ki v skladu z Načrtom za evropsko prostovoljstvo 2030 opozarja, da je potrebno ceniti prostovoljski prispevek in potencial prostovoljcev za skupno dobro, smo predstavnikom občin zastavili vprašanja, kako doživljajo prepoznano vrednost prostovoljstva. Razdelek je vseboval 5 vprašanj znotraj katerih smo prejeli 41 veljavnih odgovorov.

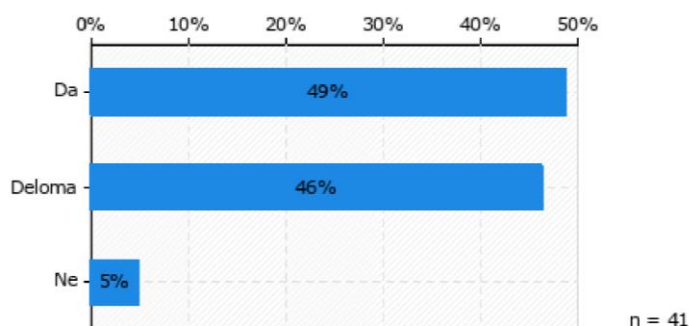
13. Predstavniki občin so ocenili **prizadevanja lokalnih medijev pri poudarjanju prispevka prostovoljcev in javna priznanja za prostovoljce (nagrade, festivali prostovoljstva...)**. Ocena 1 pomeni, da doživljajo prizadevanja lokalnih medijev kot zelo dobra, ocena 5 pa, da so ta prizadevanja po njihovem mnenju zelo slaba.

Kako bi ocenili prizadevanja lokalnih medijev pri poudarjanju prispevka prostovoljcev in javna priznanja za prostovoljce (nagrade, festivali prostovoljstva...)?

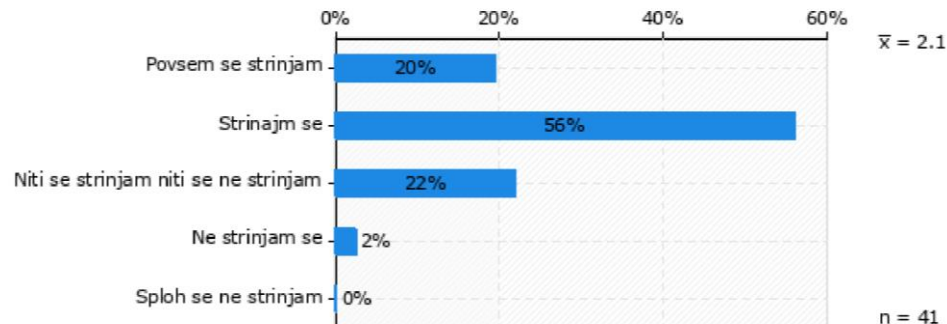
Večina (56%) je prizadevanja lokalnih medijev pri poudarjanju prispevka prostovoljcev in javna priznanja za prostovoljce označila pozitivno, od tega 44% dobro in 12% zelo dobro, dobra tretjina anketirancev (34%) pa je prizadevanja lokalnih medijev označila z oznako srednje.

14. Anketirance smo vprašali, ali njihove **občine na svoji spletni strani, v tiskanih publikacijah in občinskem glasilu zagotavljajo promocijo prostovoljstva in prostovoljskih organizacij ter promocijo prostovoljskih priložnosti (npr. imajo objavljen seznam prostovoljskih organizacij, rubriko novic prostovoljskih organizacij).**

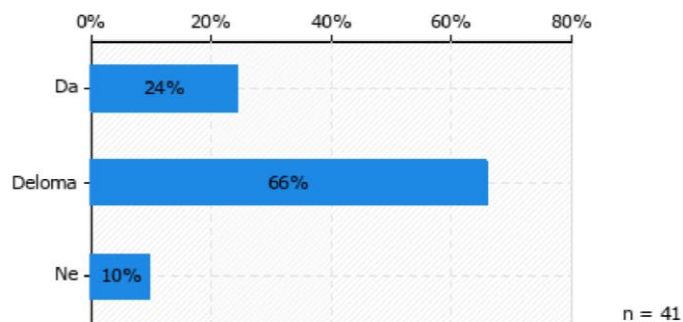
20 predstavnikov občin oziroma skoraj polovica anketirancev je izrazila, da njihove občine zagotavljajo promocijo prostovoljstva in prostovoljskih organizacij ter promocijo prostovoljskih priložnosti na svoji spletni strani, v tiskanih publikacijah in občinskem glasilu, 46% pa tovrstno promocijo deloma zagotavlja.

15. Predstavniki občin so z lestvico strinjanja podali mnenje, ali **uveljavljen diskurz okoli prostovoljstva odraža, da prostovoljstvo presega izvajanje storitev (ima pomembno vlogo pri socialni koheziji, medosebnih odnosih, zblževanju ljudi ter ohranjanju dialoga) ter omogoča uresničevanje evropskih vrednot.**

Dobre tri četrtine (76%) anketiranih predstavnikov občin se strinja s trditvijo, da uveljavljen diskurz okoli prostovoljstva odraža, da prostovoljstvo presega izvajanje storitev (ima pomembno vlogo pri socialni koheziji, medosebnih odnosih, zblževanju ljudi ter ohranjanju dialoga) ter omogoča uresničevanje evropskih vrednot. 22% se niti strinja niti se ne strinja, zgolj 2% oziroma eden izmed anketirancev pa meni, da trenutno uveljavljen diskurz okoli prostovoljstva tega ne odraža.

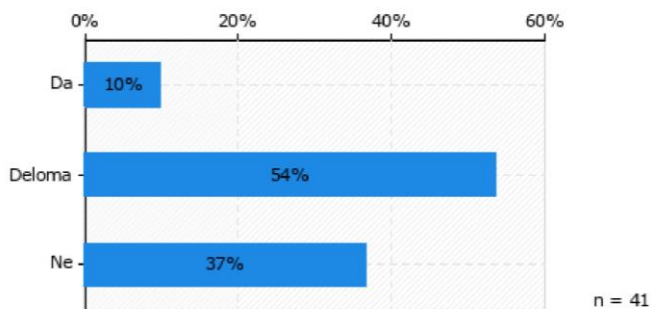
16. **Pri zaposlovanju v občinski upravi upoštevamo znanja in spretnosti, pridobljene s prostovoljstvom.**

Dve tretjini (66%) predstavnikov občin trdi, da pri zaposlovanju v občinski upravi deloma upoštevajo znanja in spretnosti, pridobljene s prostovoljstvom, 10 anketirancev oziroma 24% prostovoljska znanja in spretnosti upoštevajo pri zaposlovanju v občinski upravi, 10% pa ne.

17. **Ali imate možnost, da sodelujete s statističnimi agencijami, raziskovalnimi inštituti, strokovnjaki in strokovnimi organizacijami, da lahko identificirate, količinsko opredelite in evidentirate prispevek prostovoljstva v občini?**

22 ali dobra polovica anketirancev trdi, da imajo deloma možnost sodelovanja s statističnimi agencijami, raziskovalnimi inštituti, strokovnjaki in strokovnimi organizacijami, da lahko identificirajo, količinsko opredelijo in evidentirajo prispevek prostovoljstva v občini. 37% tovrstne možnosti sodelovanja ni navedlo, zgolj 10% anketirancev pa trdi, da imajo možnost sodelovanja.

SKLOP 5: VIRI ZA VEČJO VREDNOST

Najbolj obširen sklop vprašanj v vprašalniku se je nanašal na zadnji sklop Načrta za evropsko prostovoljstvo 2030, ki opozarja, da mora biti kontekst, znotraj katerega deluje prostovoljstvo, spodbuden. Predstavnikom občin smo zastavili 8 vprašanj, pri vsakem pa smo prejeli 38 veljavnih odgovorov.

	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti niti	Se strinjam	Povsem se strinjam	Skupaj	Povprečje
Javno financiranje odraža dejanske stroške prostovoljstva, resnično vrednost prispevka prostovoljcev in potrebe prostovoljskih mrež.	1 (3%)	13 (34%)	14 (37%)	9 (24%)	1 (3%)	38 (100%)	2,9
Pripravljene so ustrezne strukture, da se prostovoljstvo v izrednih razmerah učinkovito in uspešno odziva na nastale razmere.	0 (0%)	5 (13%)	18 (47%)	14 (37%)	1 (3%)	38 (100%)	3,3
Na voljo so zadostna državna sredstva za podporo prostovoljskim organizacijam pri usposabljanju in vključevanju mentorjev v prostovoljskih organizacijah.	3 (8%)	7 (18%)	22 (58%)	6 (16%)	0 (0%)	38 (100%)	2,8
Na voljo so zadostna državna sredstva, da se prostovoljcem zagotavlja potrebna podpora in zaščita ter poskrbi za njihovo fizično, duševno in socialno varnost (ustrezno nezgodno zavarovanje in zavarovanje odgovornosti do tretjih oseb).	3 (8%)	8 (21%)	22 (58%)	5 (13%)	0 (0%)	38 (100%)	2,8
Spletni sistemi za povezovanje prostovoljcev s prostovoljskimi priložnostmi so kakovostni.	0 (0%)	5 (13%)	17 (45%)	15 (39%)	1 (3%)	38 (100%)	3,3

Trenutne politike prostovoljstva so usklajene na različnih področjih in vključujejo močno podporo za delujočo prostovoljsko infrastrukturo, ki temelji na medsektorskem dialogu, posvetovanju in sodelovanju.	0 (0%)	7 (18%)	21 (55%)	9 (24%)	1 (3%)	38 (100%)	3,1
---	--------	---------	----------	---------	--------	-----------	-----

18. Pri preverjanju, ali po mnenju občin **javno financiranje odraža dejanske stroške prostovoljstva, resnično vrednost prispevka prostovoljcev in potrebe prostovoljskih mrež**, je 37% anketirancev izbralo možnost niti niti, enako število pa se ne strinja (od katerih se 3% sploh ne strinja), da javno financiranje odraža dejanske stroške prostovoljstva, resnično vrednost prispevka prostovoljcev in potrebe prostovoljskih mrež. 27% se s postavljenimi trditvijo strinja.

19. Pripravljene so ustrezne strukture, da se prostovoljstvo v izrednih razmerah učinkovito in uspešno odziva na nastale razmere.

18 anketirancev oziroma 47% se niti strinja niti ne strinja, da so pripravljene ustrezne strukture za učinkovito in uspešno odzivanje prostovoljstva v izrednih razmerah. 40% se je s trditvijo strinjalo, zgolj 5 oziroma 13% anketiranih predstavnikov občin pa ne.

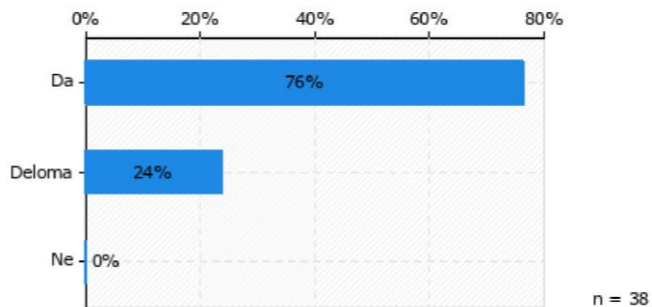
20. Predstavnike občin smo vprašali, ali so **na voljo zadostna državna sredstva za podporo prostovoljskim organizacijam pri usposabljanju in vključevanju mentorjev v prostovoljskih organizacijah**. Več kot polovica (58%) trdi, da na voljo niti niti niso zadostna državna sredstva, 26% je izrazilo, da ni zadostnih državnih sredstev za podporo prostovoljskim organizacijam pri usposabljanju in vključevanju mentorjev v prostovoljskih organizacijah. Procentualno podobne odgovore smo prejeli pri preverjanju strinjanja z naslednjo trditvijo, vezano na državna sredstva: **Na voljo so zadostna državna sredstva, da se prostovoljcem zagotavlja potrebna podpora in zaščita ter poskrbi za njihovo fizično, duševno in socialno varnost (ustrezno nezgodno zavarovanje in zavarovanje odgovornosti do tretjih oseb)**. Tudi tu je 58% anketiranih predstavnikov izbralo možnost niti niti, 29% se ni strinjalo, da je dovolj državnih sredstev, da bi se prostovoljcem zagotavljala potrebna podpora in zaščita in da bi se poskrbelo za njihovo fizično, duševno in socialno varnost.

21. Spletni sistemi za povezovanje prostovoljcev s prostovoljskimi priložnostmi so kakovostni.

17 anketirancev oziroma 45% se niti strinja niti ne strinja, da so spletni sistemi za povezovanje prostovoljcev s prostovoljskimi priložnostmi so kakovostni. Skoraj toliko, 42%, je spletne sisteme za povezovanje prostovoljcev s prostovoljskimi priložnostmi označilo za kakovostne, 13% pa se z zastavljeno trditvijo o kakovosti spletnih sistemov ni strinjalo.

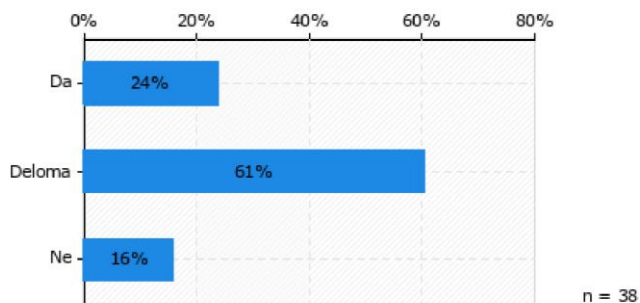
22. Pri povpraševanju, ali so **trenutne politike prostovoljstva usklajene na različnih področjih in vključujejo močno podporo za delujočo prostovoljsko infrastrukturo, ki temelji na medsektorskem dialogu, posvetovanju in sodelovanju** je večina anketirancev izbrala možnost niti niti. 27% predstavnikov občin se je strinjalo, da so trenutne politike prostovoljstva usklajene na različnih področjih in vključujejo močno podporo za delujočo prostovoljsko infrastrukturo, ki temelji na medsektorskem dialogu, posvetovanju in sodelovanju, 7 oziroma 18% pa je izrazilo nestrinjanje z zastavljeno trditvijo.

23. Pri vprašanju smo preverjali, ali **v občinah zagotavljajo ustrezne infrastrukturne pogoje za redno delovanje prostovoljskih organizacij (brezplačni prostori za prostovoljske organizacije za izvedbo programov, prireditev, sestankov, ali kritje obatovalnih stroškov uporabe prostorov).**

Več kot tri četrtine anketiranih predstavnikov občin (76%) trdi, da zagotavljajo ustrezne infrastrukturne pogoje za redno delovanje prostovoljskih organizacij, preostali pa, da to možnost zagotavljajo vsaj deloma.

24. Preverjali smo, ali **občine zagotavljajo finančna sredstva za delo mentorja/koordinatorja prostovoljcev v prostovoljskih organizacijah.**

Slabi dve tretjini (61%) predstavnikov občin trdi, da deloma zagotavljajo finančna sredstva za delo mentorja/koordinatorja prostovoljcev v prostovoljskih organizacijah, nato pa je po pogostosti sledil odgovor da z 24%. 6 anketirancev oziroma 16% trdi, da v njihovi občini ne zagotavljajo finančnih sredstev za delo mentorja/koordinatorja prostovoljcev v prostovoljskih organizacijah.

25. Sporočila predstavnikov občin ob koncu vprašalnika, kjer so anketiranci lahko izrazili predloge, ki bi jih bilo po njihovem mnenju smiselno umestiti v novo Strategijo razvoja prostovoljstva 2024-2028.

Dobili smo 2 sporočila:

- Organizacijam ponuditi večje število enostavnih razpisov za sofinanciranje njihove dejavnosti iz državnega proračuna.
- Pokrivanje obratovalnih stroškov je v skladu z veljavno zakonodajo obveza uporabnikov prostorov - 68. člen zspds1s-1 (najemnina pa je lahko predmet oprostitve v primeru izpolnjevanja pogojev po zakonu), tako da morda smiselno urediti tudi to področje.

POVZETEK

Načrt za evropsko prostovoljstvo 2030 se na podlagi podanih odgovorov predstavnikov občin v določenih pogledih že uresničuje, vseeno pa je na tem področju potrebnih še dosti izboljšav, pri čemer je potrebno pozornost nameniti tudi kritičnim točkam, ki jih izpostavljajo občine. V nadaljevanju po petih tematskih sklopih Načrta za evropsko prostovoljstvo 2030 predstavljamo identificirane točke, katere bi bilo smotno upoštevati tudi pri snovanju predlogov in ukrepov v novi Strategiji razvoja prostovoljstva v Sloveniji 2024-2028.

V prvem sklopu, ki se glasi *Neodvisno in vključujoče sodelovanje*, so predstavniki občin najbolj izpostavljali potrebo po krepitvi dialoga z oblikovalci nacionalnih politik, po medsektorskih srečanjih ter po večji vključenosti v oblikovanje in izvajanje nacionalnih politik socialne kohezije. Načrt za evropsko prostovoljstvo 2030 poudarja pomen sodelovanja med akterji z različnih področij in sektorjev, da se izkoristi celoten potencial prostovoljcev in njihovih organizacij, zato smo mnenja, da je to področje potrebno okrepiti. Rezultati pri vseh vprašanjih v prvem razdelku so se gibali okoli srednjih vrednosti, v najboljšem primeru (pri vprašanju, ali trenutni pravni in politični okvir spodbuja konstruktivno medsektorsko sodelovanje na lokalni ravni, predvsem med javnim in zasebnim sektorjem) pa so bili srednji odgovori izenačeni s pozitivnimi.

Drugi sklop se osredotoča na *vključevanje novih prostovoljcev in metod* ter prilagajanju prostovoljstva spreminjajočemu se družbenem kontekstu. Vprašanja so se nanašala na to, kako se prostovoljstvo prilagaja novim zaposlitvenim situacijam, digitalnim možnostim, neformalnemu prostovoljstvu in novim trendom, kot je volunturizem, pri čemer so predstavniki občin kot temeljni problem zagotavljanja kakovosti novih načinov vključevanja izpostavljali državna sredstva, s katerimi bi občine lahko podpirale organizacije in njihove prostovoljce pri njihovih dejavnostih. Kot dobro so pri tem razdelku izpostavljali predvsem dostopne in jasne referenčne oziroma informacijske točke v njihovi občini, kjer zainteresirani prostovoljci, predstavniki organizacij in ljudje, ki potrebujejo pomoč, dobijo vse potrebne informacije.

Tretji sklop obravnava *opolnomočenje* in vključevanje večjega števila ljudi v prostovoljstvo ter kontekste, ki bi to omogočali. Na podlagi odgovorov, podanih s strani predstavnikov občin preko vprašalnika, se kot problematična izpostavlja ustrezna umeščenost prostovoljstva v sistem vzgoje in izobraževanja. Večina anketirancev je pri vprašanjih, vezanih na fleksibilno odzivanje na družbene ter vedenjske spremembe ter porajajoče potrebe skupnosti (bodisi glede namenjanja ustrezne podpore organizacijam za fleksibilno odzivanje bodisi glede fleksibilnosti pravnih okvirov za prostovoljstvo) izbrala srednjo vrednost, kar kaže na to, da bi bilo to področje potrebno bolje raziskati in podpreti. Najbolje so predstavniki občin ocenili dostopnost prostovoljstva ljudem različnih ozadij, starosti in osebnih okoliščin.

V sklopu štiri, ki obravnava *vrednost prostovoljstva*, se je izkazalo, da predstavniki občin kot uspešnega ocenjujejo promocijski in diskurziven vidik vrednotenja prostovoljstva (prizadevanja lokalnih medijev, občinska promocija prostovoljstva ter uveljavljen diskurz okoli prostovoljstva) in to, da je prostovoljstvo cenjeno kot pomemben element pri uresničevanju evropskih vrednot, pri socialni koheziji, medosebnih odnosih, zblizevanju ljudi ter ohranjanju dialoga. Kot potrebna pozornosti pa sta se izkazala vidik potrjevanja učenja oziroma vrednotenja s prostovoljstvom pridobljenih kompetenc pri zaposlovanju v občinski upravi ter vidik raziskovanja in merjenja vrednosti prostovoljstva preko sodelovanja s statističnimi agencijami in raziskovalnimi inštituti.

Zadnji sklop, obravnavan v Načrtu za evropsko prostovoljstvo 2030, se imenuje *Viri za večjo vrednost*. Slabši rezultati so se tu kazali predvsem pri vprašanjih javnega in državnega financiranja: ali javno financiranje odraža dejanske stroške prostovoljstva, resnično vrednost prispevka prostovoljcev in

potrebe prostovoljskih mrež ter ali so na voljo zadostna državna sredstva za podporo in zaščito prostovoljcev ter za podporo organizacijam pri usposabljanju in vključevanju mentorjev. Z vprašalnikom se je izkazalo tudi, da občine po večini zagotavljajo ustrezne infrastrukturne pogoje za delovanje prostovoljskih organizacij, bistveno manjši poudarek pa namenjajo finančnim sredstvom za delo mentorja/koordinatorja prostovoljcev v prostovoljskih organizacijah.

Za konec pa izpostavimo še, da je bil vprašalnik zasnovan in deljen julija 2023, v času pred neurji in poplavami, ki so pustošile po državi v začetku avgusta in ki so zahtevale obsežnejšo mobilizacijo prostovoljcev po Sloveniji. V zadnjem sklopu vprašalnika smo namreč predstavnike občin vprašali, ali so po njihovem mnenju vzpostavljene ustrezne strukture, da se prostovoljstvo v izrednih razmerah učinkovito in uspešno odziva na nastale razmere. Prevladovali so odgovori srednjih vrednosti, po preizkušnjah zadnjega meseca pa bi bilo smotrno vprašanje ponoviti, da se ponovno evalvira ustreznost in fleksibilnost vzpostavljenih struktur za odzivanje v kriznih razmerah.